

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

En Capitala: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
En Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
En streintate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

En România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
En Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
En Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
En Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrisorile neofrancate se refușă.
Articolii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Berlin, 2 Iuliu.
Dela ambasada spaniolă se anunță, că regele Alphonso totuși va pleca la Paris, Berlin și Viena.

Convențiunea comercială cu Spania e aproape să se încheie. Au mai rămas numai nește mici diferende.

Berlin 2 Iuliu.
In chestiunea Kraszewski e urmărit și un fost marinar in Wilhelmshaven, pentru înaltă trădare.

Viena, 2 Iuliu.
In privința cholerei din Egipt se arată următoarele din isvor demn de crezut: I formațiunile soșite guvernului austro-ungar nu consună cu rapoartele oficiale provenite din isvor francez. E e par mai puțin exagerate in privința epidemiei de cholera ce bătute azi țara Faraonilor.

Chiar și alte State interesate in această privință, se zice că au primit informațiuni cam tot ca cele austriace. Până aum nici un guvern european n'a primit (?) știrea, că in Damiette ar muri zilnic câte o sută și mai bine de bolnavi ceea-ce ar însemna o teribilă întindere a epidemiei. Dacă in adevăr așa ar fi, atunci ar fi trebuit să raporteze consulul austriac, dacă nu cum-va va fi căzut și el victimă epidemiei. Cu toate acestea consiliul sanitar superior, intruindu-se într-o peșină extraordinară, a hotărât a lua cele mai nemerite și recomandabile măsuri in contra cholerei, recomandându-le tot o dată miniștrilor de esterne, interne și finanțe, cari se și pregătesc a le pune in aplicare.

Ministru președinte, contele Taaffe intrerupe călătoria sa in Styria și se reintorce la Viena, numai pentru urgența acestor măsurii.

Comisiunea saitară internațională instituită in Alessandria e d'o rară indolență; nu dă nici un semn despre existența sa. După cum se aude guvernul englez i-ar face mari pedeci acestei comisiuni.

Alexandria, 2 Iuliu.
In Port-Said cholera e mai puțin vehementă. Panica e in creștere. Cu deosebire intre Levantul și Syrien. Până acum au fugit din oraș peste 2000 de persoane.

Berlin, 2 Iuliu.
Se aude că principele Bismarck e hotărât să plece la băi, dară 'l va mai lăsa ceva boala de care suferă.

Paris, 2 Iuliu.
Un membru distins al partidei legitimize a declarat, că majoritatea legitimizeilor vor trebui să recunoască, pentru că n'au încotro, pe orleaniști. Din vorbele cele laite exprimate de acest bărbat reese, că legitimizeii cu toată unirea ce li se impune cu orleaniști, numai cu mare greutate sunt dispuși să primiască această fuziune. O parte din legitimizeii se vor retrage de pe arena politică, iar o altă parte se va uni mai bine cu bonapartiștii, de cât cu Orleanii.

In Marseille s'a ținut o demonstrațiune franco-italiană in onoarea lui Garibaldi. Publicul a aplaudat adese-ori frația italo-franceză in care va intra Elveția și Grecia.

Paris, 2 Iuliu.
Deja de Vineri a sosit aici o scrisoare in care se anunță, că contele Chambord suferă de stomac într'un mod ingrozitor. Scrisoarea însă nu se consideră ca gravă. O depeșă adresată conțelui Dreux-Bréz anunță însă, că boala e foarte periculoasă. Într-o altă depeșă se anunță că pe la 12 ore însuși contele a dat ordin, să i se cheme un preot pentru a împărtași cu sfintele taine.

De la 12 incolo nici o depeșă n'a mai sosit. Spre seară lăundu-se vestea despre încetarea lui din viață, știrea s'a desmintit in mod oficial de către legitimizeii. Cel mai mulți membrii al partidei legitimize au hotărât să adreseze Ununii legitimize o notă. Cuvântul desperată s'a schimbat in foarte gravă. Starea „foarte gravă” s'a anunțat regelui Portugali și conțelului de Paris. In decursul zilei vor pleca ducele d'Aumal și contele de Paris la Frohsdorf. Acesta, de și se consideră ca legitumul succesor al conțelului de Chambord, totuși rămâne ca mai întâiu să se țină un consiliu de familie. Lucrul însă nu va merge tocmai așa de ușor. Sunt temeri că guvernul, îndată ce va vedea că atitudinea prinților va deveni cam provocătoare, va hotărî să esileze de pe teritoriul Franciei pe toți principii cari se vor duce la Frohsdorf. Din cauza

aceasta legitimizeii se cam fereșc d'a veni cu guvernul in conflict.

Ducele de Broglia vine azi la Paris, in urma unui avis telegrafic. Legitimizeii s'au dus a-seară la senatorul Bocher, o mul de incredere al O.leaniștilor, pentru ca să se înțeleagă in privința alianței.

Contele de Chambord suferă de mai multă vreme de stomac, dar după câte-va zile s'a îndreptat așa de bine, încât a comunicat deputațiunii din Paris să plece pentru ziua de 15 Iuliu, când se serbează ziua de Henri. Ziarele americane înregistrează simplu depeșile privitoare la suferința conțelului, pe când ziarele reactioanare predică unirea și prevestesc Republicei apropiata ei paire. Bonapartiștii au început din nou să se miște.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”

4 Iuliu — 3 ore seara.

Madrid, 4 Iulie.
Se asigură că, după o depeșă oficială primită de guvern, aparițiunea holerei a fost constatată și la Malta.

Praga, 4 Iuliu.
In urma rezultatului alegerilor ce au avut loc ieri in colegiul marilor proprietari, unde candidații germani au căzut, noua Dietă a Bohemiei va fi compusă din 167 deputați conservatori (cehi) și de 75 liberali (germani).

(Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pag. III-a.

București, 23 Iuniu.

Să trecem un moment cu vederea peste invectivele și ca'omniile ce presa j'dovită a Ungariei aruncă zilnic asupra țării și a poporului român in genere, pentru a cugeta cu sânge rece la cauzele cari au preparat cu inoetul, dar in mod sigur și constant, situațiunea aceasta penibilă și amenințătoare, față de imperiul de răsărit.

Nu e aci vorba, de sigur, de furtuna umflată la Pesta și apoi la Viena din cuvintarea, foarte anodină, a d-lui Grădișteanu la Iași. Incidentul acesta, mărit cu bine-voitoarea lupă a diplomației austro-ungare, nu este de cât un episod din cele mai neînsemnate ale unei stări generale de animosități și încordări, ale unei fierberii surde ce se simte acum pretutindenii in contra politiei dualiste, atât in sful imperiului însuși, cât și in micile state cari ating, din nenorire, pe uriașul cu picioarele de lut.

Această inimiciță tacită, dar adincă, ce Austria a reușit să răscoliască și să aprindă peste tot locul, a-casă la dânsa, ca și in vecini, datează de la 1866, de când cu invenția politică a patriotului Deak.

Nu vrem să șcim astăzi cine a impus Austriei pe Unguri, căci nu facem istorie in aceste coloane, dar faptul brut și funest este, că norocoșii și nobilii descendenți ai Mongolilor, ajutați de-un zeu a tot puternic, ce dicta încă de pe-atunci Europei, au fost puși pe neașteptate lângă scaunul împărătesc al Habsburgilor, ca să împartă puterea bătrîmului sceptru, cu toată ostilitatea ce cavalerii pîntenați ai lui Arpad îfărătaseră, cu atâta mărînimie, in momentele spre-me de la Königsgätz.

De aci incepu dualismul, adică zilele negre ale Austriei, nenorocirea popoarelor ce trăiau înainte mulțumite sub ocrotirea statului celui mai vechiu și celui mai bine organizat. Românii in deosebi fură cei mai năpustiți de soartă prin împărțirea imperiului in două centre de gravități.

Când se vedură, in adevăr, Ungurii ridicați ca prin farmec la demnitatea de-a beneficia și dinșii de augusta autoritate a Kesarului, fără să

se fi știut vinovați cu vre-un merit către vechia împărăție, de cât cu acela poate de-a fi conspirat adesea in contra zilelor ei, — atunci, in nesocotita lor îngâmfare, Ungurii își propuseră să stărpiască de pe pămîntul prosperel împărății tot ce nu născuse cu pînten și cu ciaprazuri pe pept, sau tot ce va rezista bărbătește furiei lor de-a maghiarisa.

Puțin câte puțin, statul lipit imperiului se transformă dar într'o enormă usină de maghiarisat.

Toate instituțiunile popoarelor ce duceau până aci o viață liniștită, prosperă, și oare-cum autonomă, fură lovite și sdruncinate in pacinica lor dezvoltare de către mâna profană și impiă a noilor stăpînitori. Ce stăpînitori le dedese in adevăr Austria! Un neam ce el însuși avea nevoie de-a fi condus....

Ungurii nu mai respectară dar nimic. Ideea fixă de-a mongolisa toată suflarea, ce, din nefericire, căgusa sub dîșșii, se viră pretutindenii; ea pîtrunse in administrație, in justiție, in școală, in biserică, in viața intimă a omului, până a' l sili să și schimbe chiar numele!

Cum nu era să înceapă oare, din așa procedere de guvernămînt, ura de rasă și lupta tutor elementelor, încă viguroase, impotriva acestei urgi de desnaționalizare?

Cum era cu puțință, ca un neam resistant și eminent conservator ca Românii să nu se revolte moralmente in contra asupritorilor cari umblau să 'l ia și sufletul, până și supremul bun al vieții, acea nevoia intimă și înăscută de-a trăi, sub oricine, dar de-a trăi in pielea lor de român?

Când elementul latin al Daciei steteșe ca o stîncă nemișcată și neschimbată, cu toate valurile ce trecuse asupra-i, — cum era oare să se nimiciască, ca un munte de nisip, la suflarea maghiarisării ce politici dualiști îndreptau impotriva acestui neam de granit, cu mai multă ambițiune și nesocotință, de cât avea putere de-a o face, ei nișce pigmei nevolnici și infumurați?

Evident că incercarea era și este zadarnică, s-mănînd foarte cu încăpățenarea unui astronom ce și-ar propune să realizeze problema imposibilă, ca lumea să graviteze împrejurul unui biet satelit! Și un satelit fără masă suficientă, fără putere, fără lumină a lui originală, fără nici un trecut, mare și impunător. Legile morale sunt tot atât de inexorabile, ca și cele fizice; la așa satelit nu se inchină și nu se va inchina nimeni, orî cât ar voi să se umfle, ori-cât s'ar poie cu aur de imprumut.

Lupta între naționalități era dar fatală in urma invoierei dualiste, la care Austria cătă să se supuie, după desăstrul din 66.

Tot ce vedem petrecîndu-se astăzi in Transilvania, tot ce, prin răsfrîngere, se întâmplă la noi, ca resentiment național in contra apăsării fraților noștri; toate încordările politice cari se ivesc apoi din când in când între Statul roman și imperiul Austro-ungar: toate acestea, pornita de la Pesta și întărite apoi la Viena, au origina lor in politica tiranică și donchisotiana a Ungurilor, in ferebrea de vrasmașie ce dualismul a provocat.

Să se observe un singur lucru.

De când s'a lătit oare ideea unirei noastre naționale, și de când se trim-

bițează ea mai puternic, ca singura punte de scăpare a neamului românesc, dacă nu de când cu nesuferita dominațiune maghiară asupra nefericitului Ardeal?...

De când s'a deșteptat și-a crescut ura noastră legitimă in contra imperiului dualist, dacă nu din momentul in care politica, lacomă și nedreaptă, a dualității a cătat să ne despoaie și să ne umiliască mereu?

Azi convențiunea cu șicanele ei nesfirșite, măine mutarea frontarilor, poimaine inundarea Moldovei cu jidovime galițiană, mai departe juncțiunile impuse, apoi Dunărea ce moartea noastră politică și economică: atâtea mari neajunsuri și atâtea absurde și nedrepte pretențiuni ne-au des his până in cele din urmă ochii asupra țintei ce urmărește Statul vecinic cu noi. Țara să devie o fermă a imperiului, iar poporul român o vacă de muls!

Atunci pentru-ce am mai fi păstrat noi dragoste și condescendență imperiului vecin, când el ne priva ca pe-un parias de exploatat? Napăstuiți și jumuliți economicese, călăți in picioare ca stat, in toate raporturile noastre cu Austro-Ungaria, rea țiuinea se născu fatalmente; interesele noastre lezate și demnitătea noastră strivită atinseră marginile răbdării, și atunci naturalmente incepurăm a striga. „Iată inimicul nostru, iată peirea gîntei noastre latine”: ne-am zis deseseparăți. Ori moartea care vine cu pași mai lini, dar mai miserabili, luându-ți puțin câte puțin sânge; ori aceea ce sosește de-o dată, tăindu-ți bărbăteșce artera: amindouă te conduc la unul și același rezultat, cu atâta deosebire numai că, prin cea din urmă, nu te chinuești și nu te ticăloșești atât.

Socotiala acesta și-au făcut'o Români când au început să arate grieturi imperiului dualist, și puțin le pasă astăzi de incrunțarea și de fulgerile diplomației sale, dacă imperiul e să păstreze cu dîșșii politica lui de esterminare.

Când, înainte de dualism, trăiam nesupărați și in tihnă la noi acasă, și când frații noștri de peste munți înfloriau sub administrațiunea austriacă și sub apanagiile acordate lor de Coroană, — atunci cine striga oare in contra Austriei, ce popor iubia mai sincer pe împăratul, cine se gândia oare la unirea generală a Românilor, ca la singura mîntuire ce le-a mai rămas?

Cine se formalisa pe vremea aceea, de înțeleaptă și măreață politică, de-un toast ce s'ar fi ridicat in numele unui ideal?

Austria, sigură de tăria și dreptatea politicei sale, nici n'ar fi luat seamă.

Ungurii însă, cu conștiința încărcată de păcate, ved pretutindenii fantasma iridentel române. Un criminal de aude căgînd o frunză, sau de vede mișcînd o umbră, tresare și incepe a tremura.

De-am ajuns dar aici, la starea aceasta de neliniște a întregului Orient, o grație dualismului. Austria are să mulțumească Ungariei, dacă va ajunge într'o zi la catastrofa provocată de politica asupritore a Maghiarilor sîi iubiți.

Alt-fel, de-ar fi putut să urmeze înainte politica ei tradițională, cu respectul dreptului și al naționalităților, toate ar fi mers bine și liniștit in Orient, zicîndu-se tot-d'a-una de împărăția Habsburgică memorabilul cuvînt al lui Talleyrand: „Dacă n'ar

esista o Austrie, ar trebui s'o inventăm”.

In condițiunile de astăzi însă, popoarele sunt foarte departe de-a susținea sau nascoci o Austrie dualistă!

Dualismul va provoca de sigur ca-tacismul oriental, și rătăcirea din urmă va fi mai mare de cât cele ce am vedut până aci in Răsărit.

CRONICA ZILEI

Plecarea M. S. Regelui la Sinaia, ce fusese hotărâtă pentru azi, s'a amînat până Sămbătă.

M. S. Regele, a fost ieri pe la 5 ore p. m. in capitală și a observat lucrările de la palat. Era însoțit de d. ministru Cămpineanu, dr. Theodory, și Gottreau, arhitectul și dirigentul lucrărilor.

După nouile informațiuni ce avem, M. S. Regina va pleca Sămbătă viitoare din Neuwied. Intrarea M. Sale in țară va fi pe la Predeal, oprindu-se ast-fel de-a dreptul la Sinaia.

Situațiunea nu e tocmai limpede. Consiliile de miniștri să succed. Chestiunea care frămîntă pe consilierii tronului pare a fi tot discursul de la Iași. Austria nu se dă inapoi de a' l lua drept pretext, ca să dobîndească compensațiuni in chestiunea Dunării.

Se vorbește chiar de o nouă combinațiune ministerială. Până acum însă, nimic pozitiv.

Guvernul nu poate și nu trebuie să se retragă sub presiune esteroară. Țara îl susține, și credem că el va rămânea.

D. baron de Teschenberg, însărcinat cu inspectarea consulatelor austro-ungare, a sosit in București. D-sa a îndeplinit deja această sarcină cu cele din Bulgaria, Rumelia, Ser'ia și Turcia.

D. ministru Stătescu s'a întors de la Sinaia, poate a se pregăti de plecarea in străinătate.

D. ministru Sturdza a fost ieri la Cotroceni și a lucrat cu M. S. Regele, iar d. ministru Chițu a făcut asemenea același lucru al'altă ieri.

Ieri de la ora 1—3^{1/2} p. m., s'a ținut un consiliu de miniștri sub prezidența titularului, a casă la d. Stătescu.

Aflăm că măine sosește d. Cogălniceanu, in Capitală.

Guvernul nostru a cerut celui din Sofia relațiuni despre falsificarea biletelor de bancă, descoperită la Varna.

Credem necesar, ca îndată ce le va primi, să-le comunice și publicului prin „Monitor”, spre a se ști pîzi de acele bilete, ce poate s'au pus in circulațiune înainte de descoperire.

Se vorbește iarăși despre înaintarea d-lui colonel Berendei la gradul de general de brigadă.

Se spune că d-lui general Radovici, comandantul diviziei din București, i se va încredința comanda celui din Dobrogea, in locul d-lui general Barozzi, care s'a numit șef al marelui stat major.

Noua comisie română poraită in Rusia pentru cumpărare de cal, ajungînd la 15 Iunie in Odessa, s'a imbarcat pe vaporul Taurida pe marea de Azon spre Taganrog de unde apoi se va îndrepta spre Cercask și Rostoff pe Don, localități din cele mai renumite pentru remonte.

Decretele pentru înaintarea d-lui intendent Tamara la gradul de controlor general al administrației Armatei, și pentru a d-lui sub-intendent Profiriu la gradul de intendent al corpului I de armată, au apărut in Oficialul de azi.

Demisiunea medicului de regiment cl. II dr. Balan Dumitru, din corpul ocerilor de rezervă, s'a primit.

D. medic veterinar Mantu Const. s'a numit in gradul de veterinar de esca-

dron stagiar in rezervă, in serviciul corpului IV de armată precum și d. Bouleau Petre tot in același grad, in serviciul corpului II de armată și s'a chemat ași face stagiul.

Consiliile generale ale județelor Argeș, Brăila și Muscel s'au autorizat ase ocupa in actuala lor sesiune extraordinară cu alte noul chestiuni, pe lângă cele prevăzute până acum in programa lucrărilor sale.

Direcțiunea generală a telegrafelor și postelor dă semne de o voință hotărâtă pentru îmbunătățirea serviciului său. Astfel avem de înregistrat dispoziția luată de a se face o carte generală de adrese pentru capitală, spre înlesnirea distribuirii corespondențelor; apoi reorganizarea serviciului factorilor, făcând chiar un regulament special pentru regularea serviciului și pozițiunii acestora. Cu amănândouă aceste lucrări se ocupă d. inspector Floru, acărui pricepere și activitate sunt destul de cunoscute.

Zisa direcțiune, prin asemenea lucrări probează căși cunoaște bine datorile, și are bărbăția de a le îndeplini.

Un credit extraordinar de lei 100,000 s'a deschis pe seama ministerului de interne spre întemplinarea cheltuielilor necesare pentru combaterea holerei.

Altul de 10,450 de lei, pe seama ministerului de resbe, pentru plata soldelor și accesoriile controlorului general al administrației armatei, funcțiune din nou creată.

Consiliul județean de Ilfov, între cele de întâi hotărâri ale sale din actuala sesiune, a luat și pe aceea de a construi mai multe școli prin comunele din județ.

Onoare lui, și dorim ca să fie imitat și de celelalte consilii județene.

E timpul a se convinge toți că instrucțiunea poporului e cea mai puternică bază a existenței și propășirii sale.

Comisiunea de examinare pentru admiterea elevilor in școlile militare din Craiova și Iași e compusă astfel:

Președinte: d. locot-colonel Macarovici, directorul școlii militare din Iași;

Membri: d. major Christodorescu Dim. directorul școlii militare din Craiova, dd. profesori civili: [Lambrior, Zarifopol și Constantinescu, cei doi d'antăi din Iași, iar cel din urmă din Craiova.

Acest examen începe după cum s'a anunțat deja, la 8 Iulie viitor și se va ține in București in localul școlii militare de aplicațiune.

După o recentă dispoziție a direcțiunii telegrafo-postale, s'a mai făcut o înlesnire presei, pentru care merită mulțumirile noastre. Așa, a regulat ca și cu trenul accelerat dela 5 ore 40 min. d. am., ce pleacă spre Predeal, să se expedieze ziare; ast-fel ele se primesc la biroul postal in fie care zi până la 4 p. m.

Dintr'un comunicat inserat in Monitorul oficial de azi, se vede că suma depunată de d. Tigveanu, fostul consilier comunal la Pitești, este de 146,090 lei și 8 bani. Sustragerea acestor bani s'a făcut prin falsificarea actoarelor de recipise și a declarațiilor de vârsări.

Măine seară, Vineri, in grădina (terasa) Otetelișeanu, d. L. Wiest dă in beneficiul său un concert a cărui program e din cele mai variate și atrăgătoare.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 23 Iunie —

38

GEORGES OHNET

CONTESSA SARAH

Sarah, stăpână pe ea însăși, știu să și ascundă neliniștea și s'arată oasepților săi o figură veselă și liniștită.

Seara, d-ra de Cygne fu instalată într'o aripă a castelului, vecină cu biblioteca. Era apartamentul de față al mamei sale. O scară mică, dând in bibliotecă, scotea la serre, și permitea odinioară d-rei de Canalheilles să se coboare fără a mai trece prin apartamentele cele mari. Văzându-se in aceea odaie, care era conservată așa cum o locuise mama sa, Blanca încercă o emoțiune profundă. Toate micșele obiecte ce serviseră aceleia a cărei amintire era așa de scumpă inimii sale, erau la locul lor. Într'o frumoasă masă Ludovic XVI, pe care din curiositate o deschisese, găsi un lucru de mână, o broderie începută. Fără nădăjdi, mama sa lucra la ea in momentul căsătoriei, și o lăsase neterminată in odaia ei de demoașelă. O lacrimă, alunecând încet

Credem de ajuns aceste cuvinte, pentru ca publicul să și manifesteze și de astădată simpatia sa către distinsul nostru artist.

Din lipsa de spațiu, rămâne pentru numărul de mâine darea de seamă atât asupra examenului de muzică vocală și instrumentală, precum și asupra desenurilor și a modelelor de caligrafie de la școala centrală de fete.

Reamintim că de seară, la ora 6, începe examenul de exercițiile militare, gimnastică și cant al micilor curcănăși, in grădina Cismegiuului.

Măine, Vineri, la ora 1 p. m. este examenul claselor superioare din Asilul „Elena Doamna” la muzica vocală și instrumentală.

Societatea filarmonică „Lyra” va aranja Sâmbătă la 25 l. c. precis la 8 1/2, o seară in sala „Orpheu”. Programa e foarte variată; se vor esecuta piese musicale, o comedie și la finit se va dansa.

DIN AFARA

Mișcarea in Albania.

Ministrul de externe al Franciei, d. Challemeil-Lacour, s'a reintors in Paris, reluându-și afacerile. El fusese până acum in concediu pentru a și căuta de sănătate.

Se vorbește — și in deosebi foilor germane le place să susție — că d. Challemeil-Lacour n'ar mai avea înaintea sa multe zile de ministru. Ambasadorii străini ar fi cari nu l'agrează din cauza manierelor sale puțin curtenitoare și că nu vrea să l' suferă. Așa bunăoară se povestesc că îndată după intrarea lui in minister, făcându-l o vizită reprezentantul uneia din cele mai vechi curți ale Europei, acesta a fost atât de rău primit, in cât s'a retras numai de cât și și s'a dus să se plângă primului ministru Jules Ferry. Acesta a căutat in toate chipurile să l'imbuneze, zicându-i între altele: «ce vrei? omul e bolnav.»

De pozițiunea aceasta clătinată a lui Challemeil-Lacour umblă să profite d. de Waddington, care nu s'ar da pe mult dacă s'ar mai vedea încă odată la „Quai de Orsey”. Waddington însă este cu mult mai compromis de cât să aibă sorți de a reuși. In ne-cazul nemților și a ambasadorului chinez, pe care Challemeil l'a ocărit într'una din zile in toată regula, el eși va mai păstra portofoliul o bună bucată de vreme.

Papa o să ajungă cu scrisoarea sa nechibzuită către presidentul republicei, Grevy, la un rezultat la care nu se aștepta. 107 deputați francezi, indignați din cauza ei pe Sfântul Scaun, vor presenta in Camera propunerea de a se desființa legațiunea franceză pe lângă Vatican. Sub reaua impresie făcută de amestecul Papei in afaceri cari nu l'privesc, Camera franceză mai că s'ar putea lăsa a fi târâtă la acest pas, de-o gravitate atât de mare pentru papat.

Din camera lorzilor.

Camera de sus din Londra nu a prezentat de mult niște desbateri atât de

pe obrazul d-rei de Cygne, căzu pe broderie; și lipi buzele de acea cusătură îngălbenită, încă prinsă de pânza ceruită și strănse cu îngrijire acest suvenir pios. In alcovă, la capătul patului, era prins un crucifix, — Blanca ingenuchiă și luă in posesiune acea cameră printr'o rugăciune.

Sosirea d-rei de Cygne, in mijlocul nebunei veselii a celor de la castel, nu cauză nici o turburare și nu produse nici cea mai mică jenă. Blanca, din primul moment, se arătă încântătoare, in severitatea ei puțin cam mirată. Ținea să nu facă nici cel mai mic neajuns celor veniți să petreacă. Se informase cu dibăcie de la unchiul său de obiceiurile lor particulare. Și după prânz văzându-l stând pe loc la vorbă, cu puțină fereală, zise cu blândețe:

— Astă-seară nu se danțează? Și fiindcă unii protestați, afirmând că e cu puțină foarte bine să se ocupe seara și alt-fel:

— Aș fi măhnită când aș pricinui vr'o schimbare in plăcutele d-voastră deprinderi, răspunse ea. Ș'apei, aș putea și eu folosi la ceva.

Și așezându-se la piano, începu primele acorduri ale unui vals.

Din toate unghiurile salonului se auziră exclamațiuni, și părechile repede formate începură a se învârti, sub ochii încântați ai contelui, care, într'un fotoliu, răsturnat, urma micșele picioare cari atingeau parchetul, înfășurate in valuri de dantele și de mătase, pe când notele vorbitoare ale valului, pe ferestrele deschise, erau luate de vântul nopții...

importante, ca cele urmate zilele trecute despre căsătoria între cumnați.

Approape toți nobilii lorzi, mai vârtos cei bisericești, au atacat cu mare inersunare acest proiect de lege adoptat de reformatorii și ateii Camerei de jos, care executându-se ar fi pentru Anglia o nenorocire națională, slăbind legăturile familiei și provocând mânia lui D-zeu.

In zadar încercă lordul Kimberley să susție propunerea, zicând că nu este nimic mai firesc de cât ca veduvul să ia-e pe sora soției sale repozate, de oare-ce a avut ocașie să o cunoască și apoi ce muma mai bună a l' putea da unor orfanți, de cât pe sora mumei lor adevărate? — in zadar a fost această silință, căci până și lordul-cancelar s'a rostit in contra proiectului și ministerul s'a văzut silit in aceste împrejurări să retragă proiectul.

Nici presa n'a fost favorabilă acestui proiect de lege liberal. Foi ca «Times» și «Standard» l'au condamnat, biciuind cu asprime pe autorii lui. Numai «Daily News», organul d-lui Gladstone, îl apără năpusându-se asupra lorzilor bisericești, și declarându-le că dacă in cameră nu se prezintă de loc ca mandatarii ai națiunii ci ca reprezentanți ai bisericii, apoi poporul englez va îngriji ca activitatea lor să fie fermurită numai in diecesele bisericești.

Permutarea generalului Gurko la Varșovia.

Din Odesa se scrie, că numirea generalului Gurko in postul de guvernator al Varșoviei s'a făcut, in prima linie, din cauza talentelor strategice ale acestui general.

Dupe reorganizarea cavaleriei rusești, terminată de curând, această cavalerie e cea mai puternică in Europa și, de vreme ce ea se compune numai din dragoni și cazaci, a dobândit un caracter cu totul ofensiv. Acest caracter rezultă și din împrejurarea că brigadele cavaleriei sunt așezate toate la granița germană și austriacă, iar cele lăstate in lăuntru țerei sunt postate pe lângă drumurile de fier.

Ei bine, punctul cel mai important strategic de la această nouă întocmire a cavaleriei rusești, a devenit Polonia rusească și postul de guvernator militar al ei trebuia încredințat unui cavalerist și strateg încercat. Acesta nu putea fi însă altul, de cât trecătorul Balcanilor.

Generalul Gurko pare a fi făcut singur aluzie la acest secret al numirii sale, căci depărtându-se din Odesa a zis, in ordinul său către trupe, între altele și următoarele cuvinte:

«Dacă Rusia va fi incurcată într'un «răsbol, voiți mișca ceriul și pământul, pentru ca fidela mea brigadă să se «duple sub mine. Cu durere mă despart de voi; inalta voință a monarhului nostru mi-a dat însă acest «post, nespun de însemnat in actualele împrejurări.»

In cei trei ani cât a fost guvernator la Odesa, Gurko nu s'a ocupat mai de loc cu administrația, ci aproape exclusiv de armată. Nenumărate au fost călătoriile sale de inspecțiune la Ocjakov, la portul de mare Nicolaiev, la gurile Dunărei și in Basarabia. Un astfelu de om trebuia astăzi in Varșovia.

Blanca dormi rău. Tăcerea adâncă a câmpiilor o turbura. Toate deprinderile ei erau schimbate o-d-ata. Pasul ușurel al sorei supravegheatoare mergând prin coridoarele cele lungi, cu lanterna in mână, șgomotul surd al omnibuselor pe pavajul stradelor, care făcea să vibreze paharul său cu apă pe tava de cristal, șoptirea năbușită a camaradelor sale, vorbind in ascuns, care l' legăna așa de bine somnul, — toate aceste sunete și șgomote familiare l' lipseau acum. Se intorcea mereu in pat, și, neputându-se odihni, voi să citească. Pe masă, văzuse un volum legat in maroquin civit și timbrat cu inițialele mamei sale. Aprinzând lumânarea, l' luă și, pe primă pagină, citi: [Eugénie Grandet.

Chiar de la primele linii, fu încântată. Analogia perfectă, care era între caracterul cultivatorului de vie și acela al marchisului de Cygne, o impresionă. Și inchipui pe mamă sa, trăind in întunecat și tristul oțel din strada Bellechasse, numai cu asprul și maniacul marchis. O văzu palidă și timidă ca și femeia avarului; sosirea lui Charles Grandet, curată și copilărească dragoste a Eugeniei cu vărul său 'o răpi. Trebuia să se forțeze ca să nu mai citească. Și, in obscuritatea odăii, persoanele din romanț să infățisără spiritului său, sub o formă mai precisă. Eugenia, era ea, și Charles Grandet avea trăsurile feței aceluși ténér, îmbrăcat in negru, pe care l' văzuse plângând in cimitir, la trei pași de mormântul tatălui său. Stia, de la prietena sa Madlena, că Pêtre Séverac, ca și Charles Grandet, și

București, 23 Iunie, 1883.

D-le redactor și scump coleg,

In articolul de fond al ziarului „România Liberă” văd între altele liniile următoare:

In al doilea rând, conservatorul are o secție care formează singura noastră Academie națională de muzică.

Și-a dat socoteală vr'un ministru, din căți s'au urmat la învățământul public, de importanța ce trebuie să se acorde acestei secții a conservatorului, și in special clasei de armonie și cursului de istorie și de literatură muzicală, care astăzi lipsește cu desăvârșire?.

Am fost tot-d'a-una de opinie, că nu trebuie să acceptăm tot de la guvern. Datoria noastră este d'a contribui fie-care in parte la progres, impunând chiar sacrificii pentru a umplea golurile ce există încă in toate ramurile activității noastre intelectuale. — De aceea, am cerit cu mare plăcere rândurile pe cari le-am citat mai sus și vă fac cunoscut că, cu o zi înainte d'a apare articolul dv., făcusem d-lui ministru al cultelor și al instrucțiunii publice propunerea următoare in scris:

„M'am oferit pentru a preda in tot cursul anului școlar un curs gratuit de istoria muzicii la conservator. Nu am pretențiunea d'a intra cu aceasta in rândul corpului profesoral. — Voesc numai a contribui, cât 'mi permit șlabele mele mijloace, la răspândirea gustului și a cunoștințelor musicale in țara mea, și a umplea un gol simțitor in învățământul superior al conservatorului nostru, până la ziua, când un bărbat special și ineztracut cu cunoștințe măi întinse va veni să ocupe un post pentru care ar trebui măi târziu să se publice un concurs.”

Voiți fi ferisit dacă d-nul ministru și d-nul director al conservatorului vor primi cu bună-voință propunerea mea.

O strângere de mână amicală,

Grigori Ventura.

DIN JUDEȚE

Casul de cholerină din Galați. — Cetim in „Poșta” (din Galați):

„Casul de cholerină ce am înregistrat in numărul de ieri este adevărat. După registrele stărei civile numele celui ce a murit de holerină este Ionuț Toderaș, in etate de 65 ani, de constituție robustă, de profesie olar, cu locuința in Vadu-Ungurului, despărțirea a V-a. El s'a îmbolnăvit in noaptea de Marți 14 spre 15 Iunie și a murit Sâmbătă 18 Iunie la orele 8 dimineața, după o tortură oribilă de 60ore.”

GEOLOGIA JUDEȚULUI MEHEDINȚI.

— Urmare —

Pentru calcarele congeriane, d. Drăghiceanu are nu numai marele său curaj dar și mare noroc. Toate fenomenele naturii sunt la dispoziția sa, le manevrează, le intoarce, le sucește, le re-sucește cum voește și obține ce voește.

Așa, la pagina 63, rândul al 9-lea de jos, ne spune, că calcarul secundar remaniat de apele congeriane a fost adus pe alocurea într'un calcar congerian foarte caracteristic.

Mărturisesc, că pentru prima oară auz de o ast-fel de transformare a unui calcar secundar in congerian; am căutat in 8 tractate de geologie să văd dacă, până acum, a trecut prin capul vr'unui geo-

*) A se vedea „România Liberă” de la 12 și 16 Iunie corect.

perduse pe tatăl său in niște împrejurări tragice. L' consola și puțin câte puțin începea să l' iubească. Fu nemulțumită că l' veniseră asemenea idei; încercă să cugete la alt-ceva, dar necontent vedea pe Charles Grandet sub trăsurile lui Séverac. In grădina micii case a avarului, pe bancă, și inchipuia pe cei doi amorați schimbând jurăminte. Și ea cu Pêtreferau așezat sub bolta înforțată de plante agățătoare, mână 'n mână.

Adormi pe la două ore după mezul nopții. La șase ore și jumătate fu deșteptată repede de acea cugetare confusă că n'auzise clopotul (de deșteptare și că era târziu. Ochii săi, deschizându-se, întâlniră tapeturile vesele ale camerii in care soarele intra in unde luminoase. Surise văzând că se înșelase. Acum era liberă și stăpână pe ea însăși. Nu mai era nici un clopot ca să l' dea semnalul de muncă sau de odihnă. Din patul său, vedea, prin deschizătura perdelelor, masivii inverziți ai parcului. In castel, nici o mișcare, nici un șgomot care să anunțe deșteptarea celor ce l' locuiau. Sub ferestre, șgomotul regulat al unei casmale pe alee se auzea necontent.

Ziua, in toată lungimea ei goală, apăru dinaintea ei. Ce avea de făcut? Cu ce și va ocupa timpul? Și cum va sili activitatea ei laborioasă sub jugul lenii celor ce o inconjură? Le cunoștea viața numai din auzite, dar era neliniștită instinctiv. Obșnuită să nu stea culcată cu ochii deschși, sări din pat, luă un peignoir și deschise fereastra. Soarele, deja sus, lumina parterurile și făcea să sclipească ier-

log o ast-fel de transformare, și n'am găsit nimic nicăeri, așa că meritul descoperirii acestui fenomen fenomenal e exclusiv al d-lui Drăghiceanu.

Măi mult încă, d-sa are și meritul descoperirii unui lucru care nu există. Absolut nicăeri in Mehedinți nu am întâlnit un calcar congerian.

De ordinar prin calcar congerian se înțelege un calcar cu congerii. Să se indice ce varietate de congerie conține și a-nume in ce localitate, căci acelea alocurea de care vorbește au și ele numirile lor. D-sa evită aceste detalieri, se mărginește a ne spune că e foarte caracteristic, fără a ne spune însă cari sunt acele caractere. — Și această clasificățiune e dară gratuită.

In calcare, ca și in sisturile cristaline, d-sa face descoperiri. Descoperiște granitele albe, vinete și brune cari sunt cunoscute încă de pe timpul construcției liniei Vărciorova-Severin, și din cari sunt construite măi toate lucrările de artă ale acestei linii; descoperiște marmura breici-formă de la Bresnița, care e dată in es-ploatare de administrația Domeniilor încă din 1875; descoperiște marmura albă de la Bahna care este cunoscută încă de pe timpul când un d. Bucovineanu, cam pe la 1876, luase in concesiune cărbunii de la Bahna de la țeranii atunci proprietari ai acestor cărbuni, și totuși d-sa la pagina 59, la rândul al 3-lea de sus, ne spune: *Marmura de la Bahna este necunoscută, am descoperit-o in anul acesta.* Pentru ca această descoperire să nu rămăie neproducătoare, consiliază capitaliștilor și mai ales Primăriei capitalii exploatarea acestui gisment puternic, zice d-sa, de 20 m. grosime.

Ferice de capitaliștii cari ar incerca exploatarea unui gisment de marmură de asemenea putere!

In terțiere, d. Drăghiceanu indică patru formațiuni: aquitane, mediterane, congeriane și paludine.

In descrierea straturilor aquitane vorbește in treacă despre Bahna, și numai pentru a spune că nimeni, afară de d-sa, nu vede lucrurile cum sunt. La pagina 61, rândul al 12-lea de sus, zice că studiul său nu corespunde realității faptelor naturale. Cari fapte? N'am avut a studia fapte, nici naturali, nici ne-naturali, ci a căuta calitatea și cantitatea cărbunilor. Calitatea am aflat-o și despre dânsa am vorbit, iar când am început a căuta cantitatea am fost transferat prin deșeu la Bacău. Ast-fel fiind lucrurile, nu înțeleg de cari fapte e vorba. Fost'a d. Drăghiceanu, pe când scria aceste cuvinte, încă sub impresiunea faptelor de la vama Vărciorova, sau a acelor de la biroul postal al garei Vărciorova? sau a faptelor relatate in raportul său, împreună cu cel-l'altu coleg al său, că n'au găsit nici o urmă din lucrările mele la Bahna, și in-sinuând chiar că cărbunii încercați de mine l'am cumpărat eu de la Oravița? Sub impresiunea cărora din aceste fapte a fost?

In critica studiului d-lui Ștefănescu, pe care asemenea l' acuză că nu corespunde cu situațiunea, face niște confușiuni așa de confuze in cât nici n'am vorbi dacă n'ar fi fost publicate in Buletinul societății geografice. Așa, voină a proba că rău d. Ștefănescu consideră calcarul de la Kurkia, ca baza basiniului de la Bahna, și că din contra acest calcar e partea superioară a basiniului, la pagina 62, rândul 1-ii și următoarele de sus, ne spune că marnele cu Ostree caracterisate prin Mitra-Fusi-Formis și alte fosile marine, pe cari nu le indică, și cari marne repausează asupra depozitu-

burile umede de rouă. Miroșuri îmbă-lțoate se urcau din flori. Aerul cură al dimineții cauză tinerii fete o îmbă-tare neașteptată, singurătatea grădinii o ispitii și, doritoare a se bucura de acest admirabil început al zilei, se îm-bracă de tot.

Era opt ore când se coboră. Pentru prima oară, lepăda uniforma sa de pension, și cu o roche de batistă ec-ruce impodobită cu broderii, in mână, cu o mare umbrelă de mătase roșie, găsi mare plăcere umblând pe margi-nele micului eleșteu. In acea ogindă limpede imagina ei se reflecta și era mirată că se vede. Nu se măi recunoștea in acea față ténără elegantă, tărând după dânsa rochia rădicată cu grație! Să așeză pe o bancă, și acolo, in căldura soarelui, șezu visătoare, in nemărginita grădină, scaldată in aerul amoroșilor, fericită că trăia.

Mica porțiță, făcută in zidul parcu-lui lângă grilă, deschizându-se, o scoase din visare. Se sculă ca să nu fie surprinsă, și rămase nemigăscă văzând că intră Severac urmat de calul său care, cu frâul liber, mergea in urma lui frecându-și capul său fin de umărul stăpânului; Petre și Blanca erau la zece pași unul de altul; se priviră un moment, ea roșindu-se și el mirându-se.

(Va urma).

lui de cărbuni (rândul al 20-lea) formeză la Bahna etajul superior al calcarului de la Kurkia, adică că aceste marne, strâns legate cu cărbunii, sunt d'asupra calcarului. La rândul al 10-lea de sus însă pentru că a găsit Cerithium publicatum și Cerithium Margaritaceum (?) în basini de cărbuni, negreși în terenurile sterile care acoperă straturile de cărbuni și care terene sterile, pentru unul din straturile de cărbuni sunt tocmai acele marne cu ostree (rândul 20-a), pune basini la baza calcarului de la Kurkia (rândul al 13-a) iar nu d'asupra cum a zis d. Ștefanescu.

Ast-fel, după d. Drăghiceanu, basini de la Bahna, la rândul al 5-a e d'asupra Kurkii, și la rândul al 13-a este de desubul Kurkii!

În realitate, și după fosilele ce caracterizează fie-care formațiune, calcarul formează partea superioară.

Clasificarea calcarului în Leithakalk și a basiniului în aquitan, nu e mai puțin confuză. În adevăr, d-sa clasează calcarul ca Leithakalk pentru că conține un fosil foarte caracteristic Mitra-fusi-formis și molușci, echinoderme, corali foraminifere arătate cu precisiune, zice d-sa.

Maî întâi, Mitra-fusi-formis nu e nici de cum caracteristic Leithakalk, căci cea-ce caracterizează această formațiune, ori pe unde a fost întâlnită și chiar pe Leitha, sunt Cardita, Juaneti, Cardita Particuli (Hauer, pag. 597) și mai ales Pecten latissimus despre care Hauer (pag. 599) zice: „sie charakterisirt insbesondere den Leithakalk“ Scutellen, clypeaster, etc., iar nu Mitra.

Al doilea, în Leithakalk sunt, este adevărat, Molusce, Echinoderme și Foraminifere, dară niște a-nușe varietăți de aceste fosile. Găsită d-sa vr'una din aceste varietăți? Care? Nu e destul a spune că sunt arătate cu precisiune, trebuie să ne spună unde a-nușe și care varietate.

În tîrîmul de la Bahna, cu toate că el conține peste 300 varietăți de fosile, d-nu Drăghiceanu nu indică de cât Cerithium plicatum, care nu e tocmai caracteristic și Cerithium Margaritaceum care nu există.

Tot alături cu Bahna și în aceeași formațiune terțiară d-sa pune și cărbunii de la Cloșani care nu sunt terțiar, și cărbunii de la Ponoare în care indică Ostrea crassissima, de care nu e urmă.

Cea-ce trebuia, ceea-ce era dator d. Drăghiceanu să ne spună despre Bahna nu era dacă d-sa găsește conform ori nu, cu fosilele naturale studiul meî, nu era dacă d-sa găsește că corespunde ori nu cu situațiunea studiul d-lui Ștefanescu, ci rezultatele practice la care a ajuns după 3 ani de lucru și peste 300,000 lei cheltuiți. D-sa a evitat a ne spune ceva despre aceste rezultate.

Cestiunea Bahnei a fost tratată și chiar în presă fără a fi cunoscut, și astăzi încă e necunoscută, cel puțin în detaliurile sale. Mă cred dator și ca român și ca inginer să profit de această ocaziune pentru a contribui și provoca chiar luminarea acestei cestiuni.

După primele încercări pentru calitatea cărbunilor întrerupte în 1876 și care au costat 6000 lei, explorarea a fost abandonată și reînceptată în 1879 de d. Drăghiceanu.

D-nu prim-ministru, în m'rea s'a solicititudine de a conduce țara spre progres, în toate ramurile activității umane, aproba, și adopta necesitatea exploatarea avuțiilor minerale, și entuziasmat de spusele d-lui Drăghiceanu, i acordă toată încrederea și toate mijloacele.

D-nu Drăghiceanu începe explorarea prin puțuri și galerii, ceea-ce de ordinari nu se face fiind prea scumpe pentru o materie a cărei valoare e așa de mică ca cea a lignitelor, și în urmă prin câteva sondajii. După cât-va timp numai, fără ca acest început să i fi dat vr'o indicațiune precisă asupra importanței basiniului, consiliiază construcția linii ferate Yerciorova-Bahna, începe terasamentele fără ca traseul se fie aprobat de consiliul tehnic, care decide abandonarea lucrărilor făcute pentru această linie, comandă, plătesce și aduce mașinile de tracțiune și scoaterea apelor fără să se știe căți cărbuni sunt la Bahna, abandonează sondajii, continuă puțurile și galeriile la sute de metre în cărbuni, zice d-sa, și ajunge a cheltui peste 300,000 lei fără să scoată nici 300 oca de cărbuni, și să fie fixat, cel puțin d-sa, asupra puterii acestui gisment.

Guvernul obosit de atâtea cheltuieli fără nici un rezultat întreabă pe d-nu Drăghiceanu să spună precis dacă sunt sau nu cărbuni la Bahna. D-nu Drăghiceanu, ca unul ce nu știe însuși ce e la Bahna, dimineață propune abandonarea și vinderea mașinilor cumpărate, la ameză propune continuarea exploatarea, și seara propune iarăși abandonarea. Adonazi aceleași propuneri se repetă în aceeași ordine.

Înțelegându-se astă confuziune, o comisiune a propus altă serie de lucrări de alt sistem, care, poate, vor conduce la vr'un rezultat.

Inginerul Bottea.

ȘTIRI MILITARE

Regimentul austriac de drum de fier și telegraf, va fi în curînd înființat. La

alcătuirea lui au contribuit câte 80 de oameni din fie-care din cele două regimente de geniu, și contingente mai puține din regimentele de pioneri.

ZIG-ZAG

SALONUL 1883.

PICTURA

VIII

Le dernier Mérovingien; — Childeric III de de Luminais; lipsa sentimentului de vechime; de ce d. Puvis du Chavannes e superior în Ludus pro patria. Un mic consiliu în trecut. — Judith, — le départ; Judita preocupată; scusa ce se aduce aduce acestui caprițiu. — Printemps qui passe de d. Georges Bertrand; de unde iea corpul de unde iea capul. O amintire din viața sfinților.

Primele epoce ale dominațiunii france în Galia n'au fost exploitate de pictorii istorici; căutând să illustreze victoriile lui Louis XIV și Napoleon cel mare, au lăsat începutul Franței ne-atins. Din această cauză, unii din artiștii de azi, și îndreaptă inspirația și studiul lor în acel început de barbarie și lupte neostiate; și mi se pare drept ceea-ce fac: mai întâi aceste veacuri, în care fractul și obusele nu erau inventate, cu totul lipsa de cultură și statornicie, apar mai bogate în impresiuni unei minți înzestrate de cât cea din urmă jumătate a timpurilor moderne; dacă poftiți fundaria și bufantele din secolul al XVII e prea bătătoare la ochi în pictură iar vesmîntele noastre calice ne dau un aspect dispăcut, meschin, ovresc.

Ș'apoi tîrîmul vechilor vremuri ne fiind stors oferă mai mult noroc de inspirațiunii personale.

Dupe cât se poate bănuî, d. Luminais condus de asemenea cuvinte ș'a grămădit tot talentul în Le dernier mérovingien, Childeric III.

Dupe moartea regelui Dagobert, regii cari vin pînă la Carolingieni sunt regii faineanți; funcțiunea de maire du palais devine cea d'entant în Stat. Le maire du palais pînă la Dagobert e numit de rege, din jumătatea secolului al șaptelea e numit de națiune, și reprezintă maril proprietar; nu mai e „le maire du roi“ ci „le maire du royaume.“ În fine acest cancelar feudal e stăpînul regatului, ba chiar numește regii cari stau pe tron ca niște fantome fără viață. Adevăratul rege era „le maire du palais“ iar umbra lui încoronată era regele.

Așa, Pepin cel scurt, scăpându-se de Carloman și de Grifon, simțindu-se cel d'entant în imperiul franc, nu i mai vine la socoteală să suferă de rege pe Childeric III, și în învoială cu papa Zacharia, cu vasalii regali și episcopii se proclamă de rege, iar pe bietul Childeric III, cel din urmă merovingian, îl trimete la călugărie în mănăstirea st. Bertin.

În tabloul d-lui Luminais, Childeric, legat coardă de amîndouă mînele e ținut de două călugăr, cel d'al treilea îl tunde. Privirea e posomorată, păru roșu, iar la hărțitul foarfecilor strînge pumnii și dinții. E irascibil, nu e mânia ascunsă în care s'ar zări un plan de resbunare luminat; domnia de zece ani ălscapă din mîini și cu densa plăcerii palatului și mărirea falsă în care se tolănese. Regretă, și nu știe ce ar vrea și ce-ar face. E bine surprinsă această fire de om decăzut. Tunica verde deschisă ei cade de pe un umer; călugărul tunde cu nepăsarea care ar tunde un cățel din ziua de azi cu foarfeci americane. Grupul e bine întocmit.

Ceea-ce însă se degaja din Ludus pro patria a d-lui Puvis de Chavannes, acel aer de vechime, acea înfățișare cam ștearsă ce i vorbește d'o epocă dusă, și încă dusă de mult, nu se resimte în „Le dernier mérovingien.“ Causa e de ghicit D. Puvis nu e numai un artist distins dar are sentimentul trecutului; nu întrebă înțeață de cât șapte opt elemente de colorii, această il dă simplitatea vechie, ba chiar atmosfera totulul mai adevărat de cât la ori ce pictor. Supraoctogenarul Robert-Fleury în paginile „Reflexions sur l'art et les artistes,“ constată cu plăcere că nu are nevoie de cât de numărul foarte restrâns de 12 colorii, ș'are dreptate; azi numărul nemărginit al colorilor fabricate incurcă pe cel mai abil colorist.

Pe lângă colorit, ceea-ce d'ab un sentiment de vechime celebril opere „Ludus pro patria“ era și intenția artistului d'a privi din depărtare chiar și persoanele din întăiul plan. Legătura intimă dintre spațiu și timp te face adesea să simți o impresie analogă în afundarea spațiului ca și în aceea a timpului.

D. Luminais e stăpîn pe colorii; amestecul de care se servă e delicat, savant și atrăgător; nu aleargă dupe efect cu orice preț, merit de căpetenie azi, când virtuos e un titlu care mîgulește multe penele de prima mână, cu toate că înfînd n'ar fi de cât o vorbă deșertă în pictură; cel mult nu poate fi de cât un cuvînt care ametește și strică rostul tinerilor cari nu sunt încă stăpînii pe desemn.

Ceea-ce lipsește d-lui Luminais nu e privitor nici la compoziția de care vedem că triumfă; este ceva care pînă la o seamă nu se învață: este, dacă nu mîe înșel, am zis'o, sentimentul unul trecut prea depărtat.

Poate că e o iluzie, dar ar fi de recomandat artiștilor ce se aplică a ilustra

acea copilărie, vechie a popoarelor, citirea marilor epoce ș'apoi familiarizarea cu poemele, elogiile, epitele, legendele și cîntecetele populare. Ar fi un isvor de inspirațiune legendele bretoane adunate în cartea intitulată „Barzas-Breiz“. Asemenea citiri să nu aibă, de pildă, influență rodnică în intuițiunea subiectelor antice? Să nu ajute sentimentul întocmirii ș'al coloritului?

Fără îndoială că dacă d. Cazin ar fi citit cu mai mult gînd și inimă Cartea Justiției, dacă ar fi cunoscut mai profund cărțile Ezra, Neemia, Ester, și de s'ar fi mișcat la Cîntarea Cîntărilor și plîngerile lui Iov și psalmii lui David și cărțile profetilor și plîngerile lui Ieremia, n'ar fi pierdut timpul pentru a comite o monstruositate ca Judith; le départ. Ce ne pasă nouă de meșter în colorit, că are priceperea peisajului, că poate executa pînă la perfecție o femeie moartă de foame. Nu pune nimeni la îndoială aceste calități. Dar e destul numai atât? A da cu piciorul istoriei, ec-sactităților istorice, nu știu pînă la ce măsură poate fi de ertat; în fine, poți să te consoli gîndind că ignoranța se leagă adese ori și de talente. Nu e însă nimărlertat a lua în picioare cartea experiențil umane pînă a îmbrăca pe Judith în femeie de hale, în rochie vîrgată, și, ca moț la vîrf, să i dăruiești un aer bleg, prăpădit, anemic; ofticooasă d'ar fi ș'ar lua inima în dinți și n'ar merge a-șa de galeș la aeriseală. Ș'a nu uităm, cum face d. Cazin, că Juditha e o eroină; și nu uităm hotărîrea cutezătoare d'a ucide pe Holofern chiar în tabăra lui. Ce deosebire nemăsurată între Juditha d-lui Cazin și Juditha creată de Giacinta Pezzana Gualtieri! O iasmă lângă un erou. S'a pretins că sunt și italienii din renaștere cari au trîntit mantale și pelerine de onorevole e pregtisissime singnor în spinarea ovreilor; ș'apoi ar fi un cuvînt? Aci e meritul acelor creațiuni? Dar expresia? Dar ce i faci că acele mantale au un caracter antic? și chiar, nu e în cele din urmă, de cât o modificare a vesmentului antic. S'a respectat însă culoarea sadea, și posa trupului, și expresia fețil pe cât cu putință a fost.

De la acele mantale, cari nu sunt tocmai vesmîntele adevărate ale evreilor, pînă la cațaveica de precupeată și fusta de stambă, erî cumpărată de la Magasin du Louvre, e un adevărat dublu salt mortal. Noroc și voe bună dacă după un asemenea salt, d. Cazin a rămas teafăr.

Dacă nu e permis fantezii în istorie fără nici un dram de adevăr, de sigur însă că i era permis d-lui George Bertrand în Printemps qui passe, să facă ce-o pofti, numai frumosul să fie respectat. În alegoriă ai toată libertatea pînă ce nu ești din ceea-ce place.

D. Bertrand de și tîner, a făcut o intrare în lumea distinsă cu alai mare. Delacroix, într'o scrisoare către Paul de Saint-Victor între altele îl scria: „Dans l'une des batailles de l'empire, un régiment de cuirassiers fit merveille sur les Russes. Un soldat s'était emparé d'un drapeau et avait péri au milieu de son triomphe. En rentrant au camp, ses camarades attachèrent son corps sanglant et couvert de son uniforme, sur son cheval. Avec son drapeau dans les bras, ils le soutenaient dans sa marche.“ D'aci d. Georges Bertrand scoase tabloul s'eu, atât de mult lăudat, Patrie. Rîndurile lui Delacroix, scu toată simplitatea lor, te emoționează; era un subiect; și tînerul artist îl trată c'o pricepere ș'un simț a-șa de înalt, că în salonul d'acum două ani nu s'a vorbit de cât de Patrie și Bertrand.

Estimp Printemps qui passe, pînă ză mare, d'un colorit surprins la lumină electrică, cu umbre albastriil și pronunțat terminate, la prima privire i lăcrimează ochii. Dacă ne-ar lega cine-va strâns la ochi, și ametești cu vr'o două ore de băjăbăel, ne-ar deslega într'o câmpie acoperită c'o velință de zăpadă, aceeași impresie am simți.

Primăvara urmărită, aproape în aceeași linie, de Floră, Rouă și nu știu de cine încă, trece, print'r'o verdeață gălbue de muguri crăpați. Toate goale, toate cărări a califourchon pe cal de peatră cari au poziția de fugă fără să aibă mișcarea. Rid șglobiele, trecînd mîna prin vlăstari încăpușati. Și corpul lor mare, plin, pietros de n'ar fi aurit, argintuit, de n'ar fi proectat pe el un soare electric, ar fi maiestos în frumusețe, ar fi puțin real dar nebun d'ademenitor prin acel tors și gambe idealizate în mărime și desfășurare.

Celebrele femei ale lui Michel-Angelo de pe momentul familiei de Medicis, mi se pare că au servit de model d-lui Georges Bertrand. La etajul de sus însă a-pucat de nostalgie, l'a clădit prisian. Figurile acestor femei din altă lume se vîd pe fie-care zi pe bulevarde. Ori-cum ar privi și surde, aceste capete nu țin de niște trupuri atât de perfecte. Divina Noite ar protesta, vîdînduși conturul corpului lipit d'un corp de silfidă modernă, ameteit de șampanie și eter, dacă degustată de „miserie și rușine“ nu i-ar plăcea să doarmă un somn adănc de piatră.

Mi-aduc aminte din copilărie. O dată sfântul Sisoc cel mare or sfântul Spiridon factorul de nădrăvăni, incolțit c'un tovarăș al s'eu într'o cetate de pă-

gân, fu vestit să plece do cum o miji de ziua. Sfântul, odihnit necontent, socoti c'ar fi mai bine să plece și pe întuneric. Și deșteptă tovarășul; alergă la grajd unde aveau un cal ș'un măgar, de drum; când colo, ce să vezi, dobitoacele frîntite la pămînt și cu capetele tăiate. milostivul face o cruce, bolborosește o rugăciune, și se repede cu capetele către cadavrele reșoșitoril, le potrivește ce le potrivește, și minunea minunilor, dobitoacele se scoală mai strașnice ca înainte. Sfântul și căluza incalecă ș'o șterg la sănătoasa. N'au apucat să easă din cetate și i sosește ziua; lumea le pufnește în nas, copii se țin droae după ei, ba îi lea la asvirilita cu coj de pepene și dovleci stricați. Cu alai și ris nepomenit scosui-au din cetate. Bietul sfânt în grabă și cam p'entuneric, altoise capul măgarului de gătul calului, și capul calului de gătul măgarului.

În pictură nu este permis minunil de felul acesta.

Paris. Argus.

CHOLERA

Foile englezești nu arată nici o frică de cholera și găsesc că temerile de ea cari se manifestează pe continent, sunt esagerate. Le e lesne foilor englezești să vorbească astfel, căci Anglia este o insulă și institutele de sănătate sunt pe teritoriul ei perfecte. Se găsește însă în aceeași pozițiune Eoropa de sud și de reșărit, și pe urmă întreg restul ei?

Ne putem închipui dară indignația generală în contra acestei ironii englezești. Nu este destul „cărutenia și traiul bun,“ — cum scrie „Times“ — nici nu e bine să așteptăm cu măsurile profilactice „pînă ce se va molipsi și un port european;“ măsurile trebuiesc luate de pe acum și Anglia trebuie să nu se arate pătrunsă de-un egoism care nu i face onoare. Orice s'ar zice, ea este stăpînă în India, ca și în Egipt, și dacă cholera va isbuti să pătrunză în Europa, negligența ei va fi cauza.

În Egipt panica e mare. Locuitorii mai cu stare fug în Egiptul de sus, unde pînă acum n'a pătruns nici odată cholera. — Guvernul egiptean face tot ce i stă în putere pentru mîrginirea flagelului. El a dat de curînd 5000 lire sterling comisiunei sanitare spre a lua măsurile ce le crede de cuviință.

NOTIȚE LITERARE

Curierul Militar Anul I. No. 3 cuprinde:

Discursul Majestății Sale Regelui. — Considerații asupra artileriei călărețe (urmare) de căpitan Nicolău. — Formația de luptă a unei companii de infanterie de lt.-colonel E. Jayet (traducerea redacției). — Soldatul. (Traducere, urmare) după jurnalul „Sciences Militaires“ de d. căpitan G. Marcu. — Principii de tir (urmare și fine, traducerea redacției). — Serviciul cavaleriei în campanie, (urmare, traducerea redacției). — Noutăți din armatele streine. — Istoria artei militare (urmare, traducerea redacției).

Serviciul telegrafic al „României Libere“

5 Iuliu — 9 ore dimineață. Alexandria, 4 Iuliu. Morții de holeră în ziua de ieri au fost de 110 la Damietta și 6 la Mansurah.

Londra, 4 Iuliu. Sgomotul, din sorginte ispaniolă, că holera ar fi fost constatată la Malta e desmintit.

Paris, 4 Iuliu. Noutățile de la Frohsdorf presintă starea comitelui de Chambord ca fiind tot grea; slăbiciunea sa e la extremitate și simptomele îngrijitoare urmează.

Roma, 4 Iuliu. „Nouva antologia“ publică un articol al d-lui Bonghi care crede că Papa și Prusia vor reuși d'a stabili o înțelegere durabilă. Efectul acestei înțelegeri nu va fi vătămător Italiei, căci va proba astfel că forța și libertatea Papel nu sunt micșorate prin pierderea puterii temporale.

Ministrul de interne a ordonat măsuri profilactice față de navele ce provin din Egipt, Tripoli, Malta, Cipru și alte porțiuni situate dincolo de canalul de Suez.

Berlin, 4 Iuliu. „Monitorul Imperiului“ anunță că la conferința comisiunii sanitare ținută eri, ministrul de Boetticher și Goslar asistau; s'a decis că-va măsuri profilactice ce vor fi luate pe toată coasta Germaniei.

Principele Orloff, ambasadorul Rusiei la Paris, a sosit azi după amiază la Friedrichsruhe, va sta pînă mâine la Principele de Bismarck.

Viena, 4 Iuliu. În urma unei noi consultări a medicilor asupra boalei Contelui de Chambord, oamenii artei au exprimat oare cari neliniștirii în urma extremei slăbiciuni în care se găsește bolnavul și care n'a mîncat mai nimic de trei zile; e atins de surzie și vorbește foarte puțin cu o voce slabă.

Sofia, 4 Iuliu. Ca măsură ontra cholerei guvernul bulgar a hotărît că proveniențele din Turcia vor fi supuse la o carantină și că un

cordon sanitar se va stabili pe frontierele Rumeliei orientale și Macedonia.

(Havas)

POSTA REDACȚIEI

D-lui August, Pitesci. — Ne-ați trimis numai sfîrșitul articolului Unde e partea I-ii?

GRADINA ORPHEU

Duminică, 26 Iunie.

Serată cu dans, dată de „Soc. Carpații“, pentru fondul școlii românești de fete din Cluj, Transilvania.

Intrarea de persoană 3 lei, de familie, 5, loja 10 lei. — Începutul la 9 ore seara. — Biletele se găsesc de pe acum la casierul societății, d. Bedițeanu, visavi de grădina Orpheu, și la d. Clura, farmacist. — Seara la cassă.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub presă:

Codicele comunale complete, coprinzînd toate legile decretate de la anul 1878 pînă la inchiderea sesiunii Corpurilor Legiuitoare din anul 1883, completate cu cele mai vechi rămase în vigoare, adică: legi comunale, financiare, de instrucțiune publică, militare, comerciale, vamale, telegrafo-postale și generale, între cari și cele următoare: Noua lege comunală, cea electorală, a Consiliilor județene, a tocmeilor agricole, a timbrului, a perceptorilor contribuțiilor, a imposibilității pe bînturii spirituoase, a burselor de comerț, a recrutării armatei (complete), a pozițiunii oficerilor, a comandamentelor armatei, a fixării și gradățiunii remunerațiilor corpului didactic, a înființării ministerului Domeniilor, regulamentele de construcțiunii în București, regulamentele școlare, etc., coordonate și notate de Dimitrie D. Pălineanu.

De vînzare la librăria d-lor Sococ, frații Ioanini și Graev (piața teatrului) și la Registratura Primăriei capitalei, cu prețul de 4 lei.

SOHIMBARE DE DOMIOLIU
D-ului WILH. SALTER
DE LA FACULTATEA DIN VIENA
Spezial; BOAE DE FEMEII
SI SYPHILIS

S'a mutat Strada Pescăria-Veche Nr. 8 vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor) Consultațiunil de la 8—9 a. m. și 3—5 p. m.

GEORGE SLAMA
Dentist Englez
s'a mutat de la Sf. Gheorghe Calea Victoriei, No. 30, vis-a-vis de Hotel Otetelechanu.

Se cere un român absolvent al școlilor comerciale pentru un post de ținitor de registre. — A se adresa la administrațiunea acestui ziar. 5

SOHIMB ȘI COMISION
FRĂȚII BENZAL
41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis,

CURSUL BUCUREȘTI
Pe ziua de 23 Iunie 1883, ora 12

EFECTELE	Omp.	Vînd.
6% Oblig. de Stat convertite.	98 1/2	98 1/2
6% Căilor ferate Rom.	101 1/2	102
5% Renta Amortisabilă.	92 3/4	93 1/2
5% Renta Română.	92	92 1/2
Obi de Pensie [300 l.] Dob. 10 fr.	230	232
7% Scrisuri fonciare rurale.	101 1/2	102
5% „ „ „ urbane.	90	90 1/2
7% „ „ „ urbane.	101 1/2	101 1/2
6% „ „ „ urbane.	96 1/2	97
5% „ „ „ urbane.	87	87 1/2
5% Impr. Municipal București.	85 1/2	87
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	33	34
Act. Bancel Nat. a României.	1340	1350
Acțiuni Dacia-România	335	340
„ ale soc. de cred. mobil.	208	210
„ ale soc. de cred. mobil.	490	495
Obligațiuni eșite la sort și C.	99 1/2	aur.
Acțiuni soc. Naționale.	2 25	2 30
Aur contra Argint și B. Banca.	2 1/2	2 1/2
Rubla hârtie	2 50	2 55
Florin	2 11	2 12
Lose otomane.	50	55

CURSUL DIN VIENA		
4 Iuliu		
Napoleenul.	9 50	
Ducatul.	5 66	
Lose Otomane.	24	
Rubla hârtie	146 25	

CURSUL DIN BERLIN		
4 Iuliu		
Oppenheim	109 90	
Rubla hârtie.	199 15	
Oblig. noui 6%	104	
„ 5%	99 50	
Renta Amort 5%	94	

CURSUL DIN PARIS		
4 Iuliu		
Renta Română.	92	
Lose Otomane.	50 1/2	

SOHIMBUL		
23 Iunie		
Paris (3 luni).	99 25	
„ la vedere.	100 5	
Londra (3 luni).	25 7 1/2	
„ la vedere.	25 30	
Berlin (3 luni).	122 20	
„ la vedere.	123 35	
Viena la vedere.	212	

Adrese pentru telegrame BENZAL

